

Valkonauha

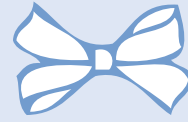
4/2019

~ 110 vuotta ~

Kylässä
Ulla Salusen
luona s. 12

Syyspäivät
Kangasalla s. 4

Nuorten esimerkki antaa
toivoa s. 25

Valkonauha 4/2019

Pääkirjoitus	3
Paikallisyhdistykset toimivat	4
Onnittelemme merkkipäivänä	12
Kokemuksia Romanian matkalta	14
Koristeltu joulukuusi	18
Syksy – parhainta aikaa vuodenkierrossa	20
Nuorten esimerkki antaa toivoa	25
Mieluisa harrastus löytyi Israelin matkoilta	26
Kuva-arvoitus	28
Ruija Anna-Liisa Tuomisen muistolle	29
Pirjo Kivelä-Ristevirran muistolle	30
Perinteinen adventtikalenteri tuo joulun	32
Yhteisvastuukeräjän mietteitä	34

Julkaisija: Suomen Valkonauhaliitto

Toimituksen osoite:

Liisankatu 27 A 3, 00170 Helsinki
puh. 091351 268

www.suomenvalkonauhaliitto.fi

irja.eskelinen@suomenvalkonauhaliitto.fi

Päätoimittaja: Sinikka Vilén

Toimitussihteeri: Irja Eskelinen

Toimituskunta: Tarja Heino, Marja Kariluoto,
Paula Kupias, Arja Laiho, Anna-Mari Laine,
Tuulikki Perho, Pirjo Sipilä

Taitto: Anne Tervahauta / Kuvitella

Lehti ilmestyy neljänä numerona
Tilaushinta 20 euroa vsk

Painopaikka: Eräsalon Kirjapaino Oy,
Tampere

ISSN-L 0355-7219, ISSN 0355-7219
(painettu)

ISSN 2242-0045 (verkkojulkaisu)

Kannen kuva: Gerd Altmann
/ Pixabay

Suomen Valkonauhaliitto – Förbundet Vita Bandet i Finland r.y.

Liitto on vuonna 1905 perustettu kristillisyhteiskunnallinen naisjärjestö, joka toimii yksilöiden, perheiden ja yhteiskunnan hyväksi. Liitto on jäsenenä World Woman's Christian Temperance Unionissa. Liitto ottaa vastaan testamentteja ja lahjoituksia.

Pankkiyhteys: Danske Bank IBAN:FI98 8000 1100 0623 23

Puheenjohtaja

Sinikka Vilén, erityisdiakoni (eläk.)

Varapuheenjohtajat

Kotihoidon ohjaaja (eläk.) Elli Martikainen
Ostoassistentti Tarja Heino

Pääsihteeri

Pastori Irja Eskelinen

Toimistos sihteeri

Nina Hurtamo

Liiton ylläpitämät

Valkonauhan Kotipesä Helsingissä
Liisankatu 27 A 3, 00170 Helsinki
puh. 091351 268

Opiskelijakoti Helsingissä

Snellmaninkatu 27 D 18, 00170 Helsinki

Suur-Helsingin Valkonauha ry:n ylläpitämä

Liisankoti

Luotsikatu 4 E, 00160 Helsinki

Muuttuvatko haasteemme?

Olemme taas saamassa yhden vuoden elämästämme päätökseen. Uusi kalenterivuosi 2020 on askeleen päässä ja kirkkovuosi vaihtuu uuteen. Adventtiaika on käsillä ja kirkoissamme kaikuu taas aina yhtä juhlava Hoosianna-hymni. Huomaan vuosi toisensa jälkeen odottavani suurella hartaudella kuulevani kirkkovuoden viimeisen sunnuntain eli tuomiosunnuntain evankeliumin.

”Minun oli nälkä, ja te annoitte minulle ruokaa. Minun oli jano, ja te annoitte minulle juotavaa. Minä olin koditon, ja te otitte minut luoksenne. Minä olin alasti, ja te vaatetitte minut. Minä olin sairas, ja te kävitte minua katsomassa. Minä olin vankilassa, ja te tulitte minun luokseni.” (Matt.25:35–36) Tekstissä kerrotaan, että aikojen lopussa Jeesus tulee takaisin kirkkaudessaan. Enkelit kokoavat kaikki kansat Hänen valtaistuimensa eteen ja Hänen oikeudenmukaisen tuomionsa alle. Tekstin mukaan vanhurskaat kysyvät hämentyneinä. *”Herra, milloin me näimme sinut nälissäsi ja annoimme sinulle ruokaa, tai janoissasi ja annoimme sinulle juotavaa? Milloin me näimme sinut kodittomana ja otimme sinut luoksemme, tai alasti ja vaatetimme sinut? Milloin me näimme sinut sairaana tai vankilassa ja kävimme sinun luonasi? Kuningas vastasi heille: Totisesti kaiken minkä te olette tehneet yhdelle näistä vähäisimmistä veljistäni, sen te olette tehneet minulle.” (Matt. 25: 37–40)*

Oleellista evankeliumissa on usko Jeesukseen eli vanhurskaus ja sitä kautta osaksi elämää tuleva lähim-

mäisenrakkaus. Hyvät teot eivät siis ole tekoja tekemisen vuoksi, vaan uskon kautta lahjaksi saatu elämänasenne.

Elämme joka päivä pienenevässä maailmassa, jossa maantieteelliset etäisyydet menettävät merkitystään. Joudumme elämään myös suurten kysymysten äärellä. Nyky-yhteiskunnassa tapahtuvia yllätyksellisiä käännteitä ja niiden seurauksia on lähes mahdoton ennustaa. Katastrofaaliset luonnonmullistukset ja sodat ovat osa koko maailman arkea. Olemme suurten kysymysten äärellä.

Miltä mahtavatkaan näyttäytyä valkonauhutyön eteen tulevat haasteet ensi vuonna 2020?

Minkälainen on nälkä?

Minkälainen on jano?

Minkälainen on kodittomuus?

Minkälainen on alastomuus?

Minkälainen on sairaus?

Minkälainen on vankeus?

Kuljetaan kuitenkin rukoillen, Jumalaan luottaen ja anotaan viisautta, kykyä ja voimaa viedä valoa ja toivoa sinne, missä sitä vähiten on.

Kiitos vuodesta 2019 ja siunattua joulujuhlaa ja vuotta 2020!

SINIKKA VILÉN
puheenjohtaja

Syyspäivät Kangasalla

Jäsenet eri puolilta Suomea kokoontuivat 19.–20.10. Kangasalan Ilkkoon. Tällä kertaa syyskokousta emännöi Tampereen Valkonauha. Koimme suurta ystävällisyyttä ja lämpöä. Saavuttuamme perille tamperealaiset **Susanna Gröhn, Sinikka Vilén, Katri Nahkuri, Raili Nyssönen, Paula Kupias** ja **Sirkku Heinäluoto** tervehdivät meitä laululla Kesäpäivä Kangasalla.

Ilkon kurssikeskus sijaitsee uskomattoman kauniissa ympäristössä ja talon tilat ja palvelut olivat erittäin hyvät. Valkonauhalaisten olivat suunnitelleet sunnuntaiaamulle Rukouspalveluksen musiikkeineen ja rukouksineen. Kaikki se hoiti ja vahvisti meitä omissa haasteissamme.

Ohjelma painottui kansainvälisiin kysymyksiin, laajaan työnäkyympö. Suomen Lähetys-

seuran palvelupäällikkö **Matti Huotari** kertoi innostavasti Marhaban-keskuksen toiminnasta ja Etiopian Habrun sekä Legehedan alueen naisten ja tyttöjen voimaannuttamishankkeista.

Lehtori **Leena-Kaarina Nylundin** aiheena oli mustalaiskulttuuri. Aihe oli erittäin kiinnostava ja kirvoitti myös paljon kysymyksiä.

Vas. Varapuheenjohtajat Tarja Heino Oulusta ja Elli Martikainen Lappeenrannasta sekä Maija-Liisa Mäkeläinen Helsingistä.

Vas. Laulaja ja lauluntekijä Sirkku Heinäluoto ja Paula Kupias Tampereelta.

Hannele Jalkanen Kuopiosta pääsi kokeilemaan mustalaispukua, oik. Leena-Kaarina Nylund.

Matti Huotari kertoi innostavasti tyttöjen ja naisten koulutus- ja työllistämistoimista.

Ohjelman lomassa esiintyi lauluntekijä **Sirkku Heinäluoto** esittäen sanoittamiin ja säveltämiään lauluja.

Illalla katselimme Valkonauhan maailmanliiton kongressin kuvia ja videoita. Valokuvaajamme **Pirjo Sipilä** oli koonnut kuvakavalkadin ja Oulun Valkonauhan **Arja Laiho** oli kuvannut videon. Oli hienoa palata noihin heinäkuisiin päiviin kuvien ja äänien keinoin. **Leena Kontula** esitteli koosteen kongressissa ohjaamastaan työpajasta.

Sunnuntaina pidimme hartaushetken valkonauhasisar **Pirjo Kivelä-Ristevirran** muistolle ja Tampereen Valkonauhan edustajat johtivat Sanan ja musiikin äärellä ohjelmatuokion.

Keskipäivän aikaan alkoi virallinen syyskokous, jossa puheenjohtajana toimi Tampereen Valkonauhan puheenjohtaja **Susanna Gröhn**. Susanna huolehti myös taitavasti pianosäestyksistä.

Kokouksessa käsiteltiin sääntöjen määräämät syyskokousasiat kuten talousarvio ja toimintasuunnitelma vuodelle 2020. Syyskokous on myös vaalikokous.

Vas. Irja Eskelinen ja Susanna Gröhn.

Vas. Liisa Ahonen, Maritta Pietilä-Holopainen ja Leena Kontula.

Ilkon kurssikeskus tarjosi viihtyisät tilat keskusteluihin ja ohjelmamme toteuttamiseen.

Takana pöydän päässä Anneli Klemetti, Leena Kontula Helsingistä, Arja Laiho ja Maritta Pietilä-Holopainen Oulusta.

Liiton varapuheenjohtajaksi valittiin **Elli Martikainen** Lappeenrannasta

Hallituksen jäsenen vaalissa hallituksen varsinaiseksi jäseneksi ja (henkilökohtaiseksi varajäseneksi) valittiin

Päivi Pennanen, Turku
(Arja Keränen, Kuopio)
Leena Kontula, Helsinki
(Johanna Ahtila, Hämeenlinna)
Liisa Ahonen, Mikkeli
(Maritta Pietilä-Holopainen, Oulu)

Jäseniämme kosketti syvästi suru-uutinen Pirjo Kivelä-Ristevirran äkillisestä menehtymisestä 18.10.

Liiton tilintarkastajiksi valittiin KHT **Yrjö Haukatsalo** ja tilintarkastusyhteisö AuditPlan Oy, jonka päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT **Jonas Sandell**. KHT Yrjö Haukatsalon varatilintarkastajaksi valittiin HT **Pauli Aaltonen**.

Kiitos Tampereen yhdistykselle syyspäivien hyvistä järjestelyistä ja toteutuksesta! Kolmikymmenpäiväinen valkonauhaväki lähti kiitollisin mielin kotimatkalle. Suurin osa matkasi yhteiskuljetuksessa bussilla ensin Helsinkiin, josta sitten jatkettiin iltaa ja yötä myöten eri puolille kotipaikkakunnille.

IRJA ESKELINEN

Tule aloittamaan joulusi Valkonauhassa!

Liiton joulukahvit

Liisankadun toimitiloissa
lauantaina 14.12.2019.
alkaen klo 12. Ohjelma-
osuus alkaa klo 13.
Juhlassa on hallituksen
erovuoroisten jäsenten
muistaminen ja tasavallan
presidentin Sauli Niinistön
itsenäisyyspäivänä 6.12.
myöntämien kunniamerk-
kien julkistaminen.

Sydämellisesti tervetuloa!

SEMINAARI MIKKELISSÄ 25.1.2020

Ihmiselon ihanuus ja kurjuus – Lähellä ihmistä -teemainen seminaari järjestetään Lähemäen seurakuntatalolla, Paukkulantie 27, 50170 Mikkeli, **lauantaina 25.1.2020 klo 12.00–18.00.**

Luennoitsijana on TM, Radio Deistäkin tuttu Perheniemen pastori **Petri Välimäki**. Väliajalla on tarjolla suolaista ja makeaa. Vapaa pääsy, vapaaehtoinen kahviraha. Toivomme runsasta osanottoa yli seurakuntarajojen!

Järjestäjinä ovat Mikkelin Valkonauha ry ja Mikkelin tuomiokirkkoseurakunta/ Rukouksen talo yhteistyössä Agricola-opintokeskuksen kanssa.

PIENRYHMÄ MIKKELISSÄ ALKAEN 4.2.2020

Mikkelin Valkonauha ry järjestää tiloissaan, Kotikulma, Porrassalmenkatu 59 (Rokkalan 1. tornitalon katutaso) **Lähellä ihmistä -pienryhmän**, joka kokoontuu **15 viikon ajan tiistai-iltaisoin kello 18.00-20.00.**

Sinun ei tarvitse sitoutua osallistumaan jokaiseen kokoontumiskertaan. Voit tulla mukaan, milloin vain koet tarvetta, mutta kellonaika on sitova! Ryhmässä käytetään Perheniemen Evankelisen Opiston laatimaa Kriisi- ja kasvuryhmän opasta. Ryhmä on avoin, osallistujille ilmainen ja siihen ei ole ennakoilmoittautumista.

Olet lämpimästi tervetullut jakamaan elämäsi taakkoja ja kasvamaan yhdessä toisten kanssa! Lisätietoja antaa ryhmänohjaaja **Leila Simula** 050-3733669.

Yhdessä toimien

Yhdistystoiminnan tärkeä osa on jäsenistön voimaannuttaminen. Yhteisen tekemisen ja virkistytymisen avulla luomme toimintaan kannustavan ja hyvän ilmapiirin. Muistelemme kuvien myötä yhteisiä tapahtumia Oulun Valkonauhan taipaleelta.

Valkonauhasisaret viikinkiajan tunnelmissa Haukiputaalla. Nautimme perinteisen viikinki-illallisen.

Joulupuurolla Aurinkokodissa, jossa kokoontuimme yli 20 vuotta.

Vuonna 1996 vietimme Oulun Valkonauha ry:n 90-vuotisjuhlia Keskustan seurakuntakodissa.

Useana kesänä saimme vierailta valkonauhasisar Raili Suutarisen kesäparatiisissa Illinsaaressa. Savusaunan pehmeät lölyt ja virkistävä uinti lijoessa oli suuri nautinto. Illan kruunasi Railin herkullinen sienikeitto.

vahvistumme

Väljajalla kesäteatterissa Oulun Toppilansalmen Möljällä.

Retki Yli-lin Kierikin kivikautiseen kylään Aurinkokodin vanhusten kanssa.

Eri yhdistysten esittelytilaisuudessa olimme mukana omalla info-pöydällä.

Luovat kykymme pääsivät valloilleen kuivakukkakurssilla.

Hallituksen kokous ja iltapala Irmelin kotona.

Vuonna 2006 Oulun Valkonauha ry juhlisti 100-vuotista toimintaansa. Arvovaltaiset vieramme olivat vas. WWCTU:n puheenjohtaja Sarah Ward ja 3.oik. sihteeri Margaret Østenstad.

Oululainen firma Meri-maaria juhlisti 100-vuotista toimintaamme järjestämällä Marimekon muotinäytöksen.

Yleisöluennot eri aiheista ovat perustoimintaamme. Kuvassa Ben Malinen (edessä) aiheenaan häpeä.

Anu Sandelin (vas.) ja Marja Rysä (keskellä) ovat yhdistyksemme kirjailijoita, Anu kirjalla "Sinun siivilläsi" ja Marja "Elämää ja koulua – elämäntouhua".

Jäsenistöme toiveesta uusimme kuivakukkurssin. Ohjaajana toimi kukkakauppa Kanervan floristi.

Kaupungin tervehdyksen toivat silloinen apulaiskaupunginjohtaja Päivi Laajala ja sosiaali- ja terveystalouden puheenjohtaja Raimo Järvenpää.

Juhlaa jatkoimme illalla yhdessä Sarahin ja Margaretin kanssa laulaen ja soittaen. Saimme vieraaksemme myös joulupukin lahjoineen.

Keväisin järjestämme kauniissa Oulun Vanhassa pappilassa suositun hyväntekeväisyyskonsertin. Esiintyjinä ovat olleet Oulun konservatorion oppilaat.

Kuvassa olemme Tuiran kirkossa järjestämässä kirkkokahveja.

Kokouksissa laulamme mielellämme ja musiikkimestarina toimii Marja Rysä.

Onnittelemme 110-vuotiasta Valkonauha-lehteä. Toivomme ansiokkaan työn edelleen jatkuvan historiaa kunnioittaan ja aikaa seuraten.

Toivotamme teille kaikille siunattua ja rauhallista joulunaikaa.

Oulun Valkonauha-sisaret
MARITTA, AINO-KYLLIKKI ja IRMELI

Onnittelemme 90-vuotiasta Kylässä Ulla Salusen luona

Kirpeänä syyspäivänä nousimme **Elvi Lehtosen** kanssa bussiin ja matkasimme Ylojärvelle Palvelutalo Keihäsniemen Kotiin. Oven avasi hämmentynyt, mutta nauravainen äskettäin 90 vuotta täyttänyt Tampereen Valkonauhahdistyksen pitkäaikainen puurtaja **Ulla Salunen**. Varmuuden vuoksi esittäydyimme ja Ulla pyysi istumaan ja harmitteli, kun ei ole mitään tarjottavaa. Yhtä vieraanvarainen kuin aina ennenkin. Melko pian hänen silmänsä alkoivat tuikkia niin kovin tutulla tavalla ja puhetta alkoi tulla. Ulla asui opiskeluaikanaan **Alli Palmrothin** luona, joka piti kodissaan pyhäkouluja ja tyttökerhoa. Tuolloin Ulla Salunen otti ensiaskeleensa työhön vähävaraisten naisten ja perheiden parissa. Tampereen Valkonauhasta tuli hänelle sydämen asia, joka kesti vuosikymmeniä. Sain kuulla hauskoja muistoja, kun Elvi ja Ulla kertoivat Valkonauhaliiton järjestämisistä retkistä, joilla he olivat olleet mukana. Oli käyty mm. Heinäveden Valamossa ja Kauniaisten Raamattuopistolla.

Ulla kertoi, miten Suomen maan kohtalot kuvastuivat valkonauhatyöhön. Aina löytyi kohde, jossa juuri sillä hetkellä tarvittiin apua. ”Valkonauhataidit”, jota nimitystä Ulla käytti, kävivät sodan jäl-

keen kodeissa, joissa oli pulaa ruoasta tai vaatteista. Tunnelma oli leppoisa ja lapsille tuotiin aina jotain hyvää. Puhuttiin kiireettömästi perheen vaikeuksista. Oli myös viisautta nähdä ihmisten läpi, että apu todella meni todelliseen tarpeeseen. Apu ei aina ollut rahaa, vaan juuri sitä, mitä tarvittiin. Toki silloin toimi sosiaa-

lihuoltokin, mutta Ullan mukaan siellä asiointi oli virallisempaa ja kylmempää, sekä sieltä piti varata aika.

Kysyin Ullalta, mistä nuo rahat tai tavarat saatiin. Elettiin sodan jälkimaininkeja, ja silloin opittiin tasaamaan, kaikessa sovussa. Rahaa kerättiin pitämällä myyjäisiä, jonne kerjättiin tavaraa kaupoista, jäsenet leipoivat ja kutoivat. Naiset olivat käteviä korjaamaan ja ompelamaan vaatteita. Kaikkien taidot otettiin käyttöön. Aina oli kuulemma tavaraa, koskaan ei tarvinnut perua myyjäisiä. Ajan henki oli kerjääminen ja vapaaehtoistyötä tehtiin paljon sodan jälkeen. Ulla painotti myös, että Valkonauha oli ”käsinä ja jalcoina,” oli paik-

ka minne viedä tavaraa, ei tarvinnut mennä yksityiskoteihin.

Kuunneltuani näitä viisaita naisia kolmisen tuntia, tunsin saaneeni palan maamme ja valkonauhatyön historiaa. Valkonauhatyö tuli lähelle ihmistä, kuten se tulee edelleen.

Ulla Salunen on minulle valkonauhatyön ”ikoni” ja koen olevani etuoikeutettu, että saan tuntea hänet. Kiitollinen olen myös siitä, että hän jaksoi iloisena kertoa kokemuksiaan. Halausten ja kiitosten siivittämänä lähdimme Elvin kanssa hämärtyvään iltapäivään.

PAULA KUPIAS

Tampereen Valkonauha ry

Syntymäpäivänä onnitellen

**Irmeli Kaipainen Oulussa
70 vuotta 19.11.2019**

Liiton toimeliaalle ja pitkäaikaiselle entiselle puheenjohtajalle ja Oulun Valkonauhan varapuheenjohtajalle Irmelille sydänlämpöiset onnitelut valkonauhalaisilta eri puolilta Suomea!

*Taivaanko peltoa poljen!
Tähtiä täynnä on maa!
Helmassa huojuvan oljen
hohtaa, kuumottaa,
syttyen ehtoon loimuun,
sinerrys sanomaton!
Jokaisen kaunokin poimuun
taivas kätkeyty on!*

ANNA-MAIJA RAITTILAN
runosta *Ruiskukkaehto*

IRJA ESKELINEN

Kokemuksia ROMANIAN matkalta

O sallistuin mieheni **Juhanin** kanssa syyskuussa Pappisliiton opintomatalle Romaniaan, jossa perehdyimme unkarinkielisen luterilaisen vähemmistökirkon seurakuntaelämään ja oloihin. Matkan johtajina olivat emeritus professori **Paavo Kettunen** ja Pappisliiton apulaistoiminnanjohtaja **Merja Laaksamo**. Osanottajia oli pyydetty saarnaamaan seurakuntien jumalanpalveluksissa ja niinpä minäkin otin tehtävän vastaan. Matkamme suuntautui pääasiallisesti Transilvanian alueelle, jossa elää noin 30 000 unkarinkielistä luterilaista.

Vas. Seurakunnan kanttori, joka on kirkkoheran puoliso, Marja-Terttu Kaila, kirkkoväkeä kansallispuvuissa, Irja Eskelinen, Arja Etola ja Juhani Eskelinen.

Transilvanian pitkään historiaan sisältyy paljon ja monenlaista vallanpitäjää. Vuonna 1867 tapahtuneessa Itävalta-Unkarin muodostamisessa Transilvania liitettiin Unkarin valtaan. Trianonin rauhansopimuksessa 1920 Romania sai Transilva-

nian. Elokuussa 1940 **Adolf Hitler** antoi Wienin välitystuomiassa Transilvanian pohjoisosan Unkarille, mutta vuonna 1947 se palautettiin Romanialle. Historian käänneet ovat olleet traumaattisia unkarinkielisille luterilaisille, jotka elävät maassa pienenä vähemmistönä.

Kommunistihallinnon aika romutti yhteiskunnan rakenteita ja siitä muistuttaa edelleen kaikilla hallinnonaloilla ilmenevä korruptio. Romanian bruttokansantuote on EU:n alhaisimpia ja sosiaaliset ongelmat ovat mittavat. Maassa elää lähes täysin yhteiskunnan ulkopuolella noin 2 miljoonaa romaniväestöön kuuluvaa.

Vierailimme **Marja-Terttu Kailan** ja **Arja Etolan** kanssa sunnuntaina 22.9. Brasovissa toimivassa Felszegin unkarinkielisessä luterilaisessa kirkossa, jossa meidät otettiin sydämellisesti vastaan. Ryhmällemme oli suuri tuki Marja-Tertusta, joka osasi unkaria ja oli perehtynyt hyvin alueen olosuhteisiin jo ennen matkaa. Kirkkoherra **László Kajcsa** ja seurakunnan kanttorina toimiva vaimonsa kutsuivat meidät kirkon vieressä sijaitsevaan pappilaan. Kaikki oli kauniisti hoidettua, niin puutarha, koti kuin kirkkokin seurakuntakeskuksineen. Sikäläisittäin seurakunnan jäsenmäärä on varsin suuri, noin 300 jäsentä. Kirkon talous perustuu jäsenten lahjoituksiin, omavaraistalouteen ja jonkinasteiseen Unkarin valtiolta saatavaan tukeen.

Saarnani tulkkasi unkariksi viehättävä ja taitava **Timea Prosan**, joka toimii opettajana Brasovissa. Hänen vanhempansa olivat auttamassa pappilassa lounaan valmistamisessa. Kirkossa oli vakaa tunnelma ja luulenpa että saarnani oli ainakin lyhyempi kuin yleensä on paikallisesti tapana. Virren veisuu oli vahvaa.

Keskusteluissa suureksi huolenaiheeksi ilmeni nuorten joukkomuutto Romanias-ta. Miljoonat koulutetut ja erityisesti nuo-

Vas. opettajana toimiva Timea Prosan tulkkasi saarnani englanninkielestä unkariksi.

ret ovat lähteneet töihin tai opiskelemaan muihin Euroopan maihin ja osa kauemmaksikin. Kirkkoherran poika perheineen asui ja työskenteli Tanskassa ja lukiota käyvä **Henrietta**-tytär mietti lähtevänsä opiskelemaan joko Saksaan tai Tanskaan. Perheen toinen poika sen sijaan oli opiskellut isänsä tavoin teologiaa ja toimi toisessa läheisessä unkarinkielisessä luterilaisessa seurakunnassa pappina.

Vierailimme myös Sepsiszentgyörgyn seurakunnassa, jossa kirkon rakentamiseen osallistuivat myös suomalaiset. Siellä meidän oli tarkoitus vierailla myös lastentarhassa. Valitettavasti vierailu peruuntui ajan puutteen vuoksi. Lapset olivat taiteilleet meille taitavasti piirustuksia, jotka saimme kirkolle. Lasten piirustuksia on tämän matkakertomukseni kuvituksena ja lähetän joulutervehdyksenä muutaman Valkonauha-lehden lapsille postitse.

Jatkoimme Brasovista Kolozvariin, jonne matkaa kertyi vajaa 300 kilometriä. Tapasimme luterilaisen piispan **Zoltán Dezső Adorjánin** ja tutustuimme myös Teologiseen instituuttiin. Piispa korosti, että kirkko tekee työtä tulevaisuuden hyväksi ja nuoret ovat tärkeässä roolissa. Unkarin valtio **Viktor Orbánin** johdolla tukee

Pappila oli hyvinhoidettu kauniine puutarhoineen..

taloudellisesti luterilaisia seurakuntia ja EU:lta saadaan investointiavustuksia historiallisten kirkkorakennusten kunnostamiseen. Unkarinkieliset saavat myös automaattisesti kaksoiskansalaisuuden (sekä Unkarin että Romanian), jolloin unkarinkieliset voivat äänestää myös Unkarin valtiollisissa vaaleissa. Teologisessa instituutissa oli tällä hetkellä vain kolme luterilaista opiskelijaa. Määrä on romahtanut, sillä 10 vuotta sitten heitä oli yli 300. Romaniassa käydään kilpailua myös ihmisten arvoista, markkinatalous ja työ vähemmistökirkon pappina eivät välttämättä kohtaa. On myös tärkeää muistaa, että Romanian valtakirkko on ortodoksinen kirkko, joka tekee varsin jouhevaa yhteistyötä valtaapitävien kanssa.

Iltapäivällä vierailimme myös 1872 perustetussa Babes-Bolyai Yliopistossa, jossa on opiskeltu suomen kieltä 1880-luvulta alkaen. Siellä meidät otti vastaan apulaisprofessori **Enikő Molnár-Bodrogi**, joka kertoi suomen kielen opiskelijoita olevan tällä hetkellä 60. Enikő opettaa suomea ja hän tekee parhaillaan toista väitöskirjaansa Oulun yliopistoon. Romanian yliopistoissa voi opiskella romanian kielen lisäksi

si saksaksi ja unkariksi lukuun ottamatta lääkärin ja juristin tutkintoja, joita voi opiskella ainoastaan romanian kielellä.

Jatkoimme vielä Kolozvarista iltalennolla Bukarestiin, josta matkamme alkoi. Ohjelmassa oli Suomen suurlähetystössä vierailu. Se jäi minulta ja Juhanilta kokematta, sillä sairastuimme. Viimeinen päivä menikin hotellissa levätessä ennen kotimatkaa.

Matka oli monin tavoin hämmäntävä kokemus, joka selvensi EU:n jäsenmaiden moninaisuutta. Paljon on työtä edessä, jotta kaikkien jäsenmaiden kulttuuri- ja toimintatavat sekä talouselämä lähentyisivät toisiaan. Eurooppa ei ole niin yhtenäinen kuin olin aikaisemmin ajatellut. Kotimatkan teimme yhdessä usean kymmenen romanikerjäläisen kanssa, jotka olivat matkalla Helsinkiin kuten mekin.

Kirjoittaja on TM, pastori ja Suomen Valkonauhaliiton pääsihteeri

Lapset olivat tehneet kauniita piirroksia meille kotiin vietäviksi. (oik.)

Mesés óvodánk mesés története

Mesés óvodánk mesés története

Koristeltu joulukuusi

Kuusi on tuotu sisään. Vihreät oksat levittävät metsästä kaadetun puun omintakeista raikasta tuoksuaan. Joulukoristeiden laatikko on noudeettu kätöstään ja monet kädet alkavat nostella pöydälle monien vuosien takaisia kuusenkoristeita.

★ **Tähti** löytyy ensimmäisenä. Sen paikka kuusen latvasa on uljain. Jokainen tähden asettaja osaa yhdistää tähden jouluyön Betlehemin tähteen, joka johdatti paimenia ja tietäjiä luolaan pienen vastasyntyneen luo. Sen symboliikka on koristeissa vahvin. Se kertoo meille johdatuksesta ja toivosta elämässä. Tähti tarjoaa meille tulevaisuus-uskoa ja luottamusta haaveisiimme ja niiden saavuttamiseen. Joulupuun tähti säihkyy läpi jouluajan niin joulukuusessa kuin usein ikkunoissakin.

✚ Usein tähden lähelle sijoitetaan myös muita hengellisen merkityksen koristeita kuten esimerkiksi **enkeleitä** ja **lintuja**. Enkelien on ajateltu olevan sanansaattajia. Siivet ovat aina kertoneet niiden nopeudesta kertomaan ihmisten anomuksia Jumalalle. Siivet erottavat myös enkelit meistä kuolevaisista ihmisistä. Jouluenkeleillä on usein jokin soitin kädessään; ne soittavat pasuunaa, viulua tai harppua. Joulukuusen enkelit valvovat toimiamme korkealta ja suojelevat ihmisiä vaaroilta. Se on enkelten työ.

✚ Linnut saavat usein paikkansa enkelten viereltä korkealla kuusessa. Linnutkin ovat tavallaan sanansaattajia yhdessä enkelten kanssa. Niiden viestit kertovat valosta ja keväästä. Linnut hallitsevat vapauden ja ilon ja välittävät sitä meille joulupuun oksilta. Ne kertovat myös yhdessäolosta ja ystävyyden lahjasta. Kristillisessä symboliikassa lintu on aina taivaasta laskeutunut rauhan ja rakkauden viestijä.

● Kuuseen on tapana ripustaa myös **palloja**. Alun perin **omenat** korvasivat nykyiset joulupallot. Omenan viesti tulee Paratiisista. Se edustaa sieltä tulevaa houkutusta ja hedelmällisyyttä. Ne ovat olleet vanhimpia kuusenkoristeita. Lauschanin kuuluisat lasinpuhaltajat alkoivat valmistaa erilaisia ja eri värisiä palloja joulukuusiin. Olivathan ne paljon kevyempiä kuin omenat. Keveyden ansiosta niiden suosio levisi nopeasti ympäri Euroopan. Lasipallojen myötä pallojen symbolinen merkitys myös muuttui. Kauniista lasipalloista tuli täydellisyyden ja iankaikkisuuden symboli, sillä sen pyöreän muodon takia siinä ei ole alkua eikä loppua. Viktoriaanisella ajalla palloihin puhallettiin sisälle geometrinen muoto, joka muistutti silmää. Sen tehtävänä oli katseellaan ajaa pahoja henkiä pois jouluisesta juhlasta.

♥ **Sydämellä** on ollut myös vankka sija kuusenkoristelussa. Sydän on yleensä punainen, energisyyden ja voiman sekä veren värinen. Se hehkuu kuusen vihreyttä vasten. Sydämissä asuu kaiken elollisen ydin, suuret tunteet, onnellisuus ja ilo, mutta myös varhaisempiä aikoina älyn ja moraalin ajateltiin liittyvän sydämeen. Sydämellä on aina myös romanttinen viesti kristillisen symboliikan lisäksi. Sydän kertoo meille niin Jeesuksen pyhästä sydäimestä kuin Maria-äidin puhtaasta ja vilpittömästä sydäimestä ja heidän molempien syvästä rakkaudesta.

✳ Monet kuuset saavat oksilleen myös eri maiden **lippuja**, riemastuttavia punaisia **tonttuja** ja suloisia vaaleanpunaisia **posuja**. Lapsiperheissä leivotaan **piparkakkuja** ja niitä usein nimikoidaan ja ripustetaan kuuseen. Vuosikymmeniä sitten paperipäällystetyt **karamellitkin** aseteltiin oksille ja syötiin loppiaisena. Kuusen oksat ovat kantaneet myös monia muistoja, **joulukelloja**, **rusetteja** ja mitä erilaisempia hahmoja, joita on saatu lahjaksi.

🔦 Ei ole joulukuusta, missä ei olisi **kynttilöitä**, joko aitoja vahakynttilöitä tai sähkökynttilöitä. Nykyisin monet sähkökynttilät on korvattu led-valoilla, jotka tiheästi asettuvilla lamputillaan sytyttävät kuusen näyttämään tähtisateelta. Kynttilä symboloi jumalallista valoa, joka voittaa pimeyden. Sillä on myös muita merkityksiä kuten rukous ja siihen kuuluva yhteys muihin. Nämä ovat jo varhaiskristillisinä aikoina yhdistetty valon sytyttämiseen. Kynttilöiden merkitys oli suuri jo 300-luvulla ja vasta 1600-luvulla kynttilät pääsivät kirkoissa juhmalliselle paikalle, alttarille. Nykyisissä kynttiläsarjoissa on usein 16 kynttilää, mikä on täydellisyyden lukuun lisätty adventtikiynttilöiden määrä. Joulukuusi, joka on Paratiisin elämänpuun symboli, tuo koristeltuna koteihimme jouluksi ikuisen elämän vehreitä elementtejä.

*Kirjoittaja on
FM, taide- ja kulttuurihistorioitsija.*

Kuvat PIXABAY

Syksy

– parhainta aikaa vuodenkierrossa

PIXABAY

Täällä Oulun horisontissa on kieräytetty olo ja elo allakassa oikeaan syksyyn – kesäisestä syyskuusta syksyiseen lokakuuhun. Pidentyneet kesäsäät ovat antautuneet koville tuulille ja vilpoisille yöviimoille, erilaisten lämpöaaltojen tahtiin, asteiden tippuessa alle jäätympisteeseen. Vielä on ruskan värikylläistä kauneutta, aurinkoista ja miellyttävästi lämpöasteita päivisin, mutta ajatukset ovat jo ohjanneet suunnitellua kohti vuodenajan vaihtumiseen ja siihen varustautumiseen. Minun lapsuudessani syksy alkoi syyskuun ensimmäisenä päivänä. Silloin alkoi koulu – siihen liittyi kansakoulun oppilaspaljous ja vuoroluku – oliko heti iltavuoro vai saiko meidän luokka ensimmäiseksi kaikkien toimovan aamuvuoron ja pitkät iltapäivävaapat aina iltaan asti. Tuntui olevan aina lyhyemmästi vapaa-aikaa olla aamupäi-

västä kotona ja palata pimeässä, jolloin ei enää päässyt ulos. Lisäksi sillä oli myös merkitystä siihen, miten pääsi iltapäivällä alkaville syntymäpäiväjuhille, joita oli paljon ja niitä juhliittiin runsaslukuisin vierain ja pitojen mahtavin tarjoiluun.

Minun aloittaessani koulun alkoi olla jo parempaa aikaa eletäänä taloudellisesti, ruokaa ei enää säännelty kaikilta osin kupongeilla. Silti silloinkin ”omasta takaa” oli kotitarve taattava koko talven ja kevään varalle.

On myös sadonkorjuun aika – vuoden alkaminen on parasta ja oikein juuri syksyllä – sato korjataan ja kasvukauden onnistuminen punnitaan. Taitavalla suunnittelulla ja osallistumisella vanhempien sukulaisten auttamiseen saatiin sen ajan sosiaalihuolto ja yhteiskuntavastuu lähi-

piirissä turvatuksi ja saavutetuksi. Syksy oli silloin ja on edelleenkin marjastusta, sienestystä ja metsässä liikkumista, huolehtimista kasvukauden sadon monista korjuutöistä. Silloin hyvä kellari oli arvossaan. Paljon sai ahertaa hillopurkkien ja ruokasäilykkeiden kanssa. Kellarin värikkäitä säilykepurkkirivejä ihailin hyvillä mielin, tunsin olevani tärkeä lenkki selviytymistaistelussa. Keväällä olikin sitten ahkerointi paikallaan inventoinnin ja tarkastusten kanssa omavaraisuuden selvittämiseksi ennen uutta satoa. Oliko talven säät olleet liian kovia ja sen myötä menetetty osa varastoista.

Nyt on uusi aika menetelmiseen. Voihan se olla maakellarikin käytössä, mutta varmempi turva on nykyään pakastimessa ja lähikaupassa. Suosioon ovat tulleet uudet ”vanhanajan markkinat”. Meillä ovat ilonamme ja hyötynämme mahtavat perunamarkkinat Tyrnävällä, siika- ja silakkamarkkinat Hailuodossa ja syysmarkkinat vanhoilla markkinapaikoilla Oulun ja ympäristön toreilla, joista saadaan vanhanajan markkinarinkeleitä, ovat kylläkin leivottuja Lappeenrannassa, kotimaisia omenoita Etelä-Suomesta ja ”oman paikkakunnan” leipiä, piirakoita ja muita leivonnaisia. Toreilla myydään kaikkea – ihan laidasta laitaan, myös kaukomailta tuotettua, mutta Turkansaaren ulkomuseon alueella suuret, omin käsin tehdyn tuotannon myyntimessut takaavat sen, että siellä ei ole tuontitavaraa eikä ”markettitarjouksia”. Näihin mahdollisuuksiin on ollut yleisöllä jo vanhat perinteet tai uusien kokeilemista monen vuoden aikana. Tämä muistuttaa menneistä ajoista ja samalla uudistaa varautumisen käytäntöjä. Yleisö on ottanut markkinat omikseen.

Onko vielä mahdollista saada perunasäikille ja suolasilakkanelikolle hyvää kellarria tai kylmiötä, entä kotimaiset omenat ja avomaankurkut? Kun jokainen on hankkinut omaan tarpeeseensa kaiken, vanhojen käytäntöjen mukaan, nauttinut tunnelmista luonnossa, toreilla sekä kokenut

onnistumisen tyydytyksen ja viettänyt hyviä hetkiä tuttavien tapaamisissa samoissa puuhissa, tulee huolehtimisen listalle ulkotyöt syyssäässä. Kunhan omalla pihalla talvehtivat kukat ja pensaat ovat saaneet oman huolenpitonsa, hautojen hoito ja valmistautuminen talveen niin hautausmaalla kuin kesämökeilläkin tuo jo seuraavan vuodenajan kohdallemme.

Vuoden kierto on alkanut – syksy on kuin uusi vuosi. Syksyn tärkeyttä vuoden aikojen keskellä on korostanut meidän sukumme kohdalla merkittävästi myös oimen sukulaistemme syksyiset syntymäpäivät. Niiden kautta tuli juhlaa ja loistoa tiheään tahtiin. Samalle päivälle, kun koulu alkoi, 1. päivä syyskuuta oli **Anna**-mummini syntymäpäivä, 2. päivä oli **Toivo**-ukkini ja siitä parin viikon odottelulla 14. päivä **Laura**-kummitätini, 20. päivä **Eino**-enoni, 21. päivä, **Jenny**-mummini ja 25. päivä isäni syntymäpäivä. Heitä kaikkia oli juhlittava omana persoonanaan ja sopivasti vielä ne tasavuodet lisäsivät loistoa tuomisinaan. Jäihän sinne lokakuulekin vielä **Siiri** ja **Liisa** sisarukset samalle päivälle 25. päivä ja viiden vuoden tasavälillä juhlittavaksi. Syntymäpäiväjuhlille tulivat kaikki kynnelle kykenevät sukulaiset, ystävät, työtoverit ja lastenlapset ja mukana muita tarjoilua haluavia. Kun aikuiset keskustelivat ja ”paransivat maailmaa”, oli nuoremmilla omat ilonsa ja leikkinsä. Syksyä todella odotettiin.

Me nuoremmat emme silloin kiinnittäneet ihan heti huomiotamme siihen, että isovanhempiemme sukupolvi häipyi hiljalleen pois. Kovan kosketuksen elinpäivien loppumisesta saimme 1959 jouluna kun isän **Hilja**-täti nukkui pois, 1960 pääsiäisenä **Aili**-täti ja 1960 helluntaina **Hanna**-täti. Nämä sisarukset olivat kaikki mukana Valkonauha-toiminnassa Oulun yhdistyksessä. Ensimmäisissä muistotilaisuuksissa oli melkein sama tuntu kuin syntymäpäivillä. Sitten sitä kuitenkin alkoi miettiä, miten nopeasti joukko väheni, kaukaisempia sukulaisia tun-

tui olevan kuolinilmoituksissa useampia kuin olimme elossa nähneetkään ja sukulaisetkin vetäytyivät omiin perhekuntiinsa, kun vanhukset eivät olleet sitovana lenkinä.

Kun arkihuolet muuttuivat, lapset kasvoivat ja lähtivät opiskelemaan ja työhön. Yhteisöjen kuviot tulivat sodanjälkeisten tuulien mukaan suuriinkin muutoksiin. Siinä vaiheessa tuntui aika karkaavan kärsistä. Kaikkea uutta pitäisi saada toteuttaa, kun alkoi tulla esiin ennen niin kaukaisia suunnitelmia, mutta oliko sitenkään aikaa muihin muutoksiin kuin tavallisiin arkirutiineihin tai mahdollisuuksia erilaisiin pieniin osallistumisiin uusien opintojen ja harrastusten kanssa. Ne olivat kuin lohdutuksen karamelleja. Lukkiutumisen tunne oli tavallista ainakin minun ikäpolveni kohdalla. Piti hoitaa omia pieniä lapsia, omaa kotia, olla töissä ja mahdollisesti vielä opiskella. Oliko meillä silloin voimia henkiseen elämään?

Syksyn siirtyminen lähemmäs joulunaikaa on kerännyt yhteen kulttuurin ja hengellisen osallistumisen melkein päin, että ajasta on tullut puutetta. Kauneimmat joululaulut aloittivat uuden trendin kirkkoissa ja seurakuntalaiset ottivat ne ilolla vastaan. Suosio on ollut suurta ja laulajien joukko kasvanut niin kirkon penkeissä kuin esittäjien kaartissakin. Oulussa pidetään vielä ”kertausharjoitukset” tammikuussa ja lauletaan vielä kerran ne kaikkein kauneimmat joululaulut.

Konserttien tarjonta on nyt runsasta kautta vuoden ja kirkkovuoden toiminnan lomaan tulee uutta aihealueiden liittymässä toisiinsa. Syksyn aika ei riitä kaikkeen. Tästä hyvänä esimerkkinä on jo useana vuonna ja runsaalla osanotolla pidetyt kirkolliset konsertit ja messut. Tänäkin vuonna lokakuun alussa ovat Kelttiläiset jumalanpalvelukset ja konsertit jälleen ohjelmistossa. Ne molemmat ovat keränneet koko tuomiokirkon täyteen kuulijoita. Oulun tuomiokirkkoseu-

rakunta on ollut aktiivinen ja ottanut ohjelmaan lapsille kohdennetut Gospel-konsertit ja lauluillat, tälle syyskaudelle tulee myös Kirkko-oopperan ”Kolme kirjetä Laestadiukselle” laulajien **Esa Ruuttusen** ja **Laura Mäkitalon** esittämänä. Nämä ovat puhuttelevia ja saavat kiireisenkin kuulijan osallistumaan.

Hiljaisuuteen ja rauhaan laskeudutaan myös jokaisen joukostamme poistuneen kohdalla. Oman vuosirenkansa kirkkovuosi saa tästä kauniista iltakirkosta, joka muistuttaa jokaisen seurakuntalaisen oman aikansa vaelluksen päättymisestä ja hänen muistonsa kunnioittamisesta. Miten juhlaavaa onkaan astua tuomiokirkkoon ja nähdä ne kaikki valkoiset kynttilät odottamassa oman nimikkohenkilönsä muistamista nimen julkilukemisen yhteydessä.

Minulle tämä oli uusi tapa jäähyväisiin silloin v. 2011, kun vainajien päivänä olin kotikirkossani, Oulun tuomiokirkossa kuulemassa ja kokemassa äitini kohdalla viimeisen yksittäisen muistohetken kaikkien muiden kanssa vainajien päivien välillä poiskutsuttujen omaisten kanssa. Sitten tästä on tullut jokavuotinen osallistumisen ketju, yksi kerrallaan vuosittain omaiseni ovat nukkuneet pois, kohti tämän vuoden viimeistä omaistani koskevaa kynttilän sytyttämistä ja nimen lausumista. Kummitätini, äitini viimeinen sisar **Aino Esteri** saa tulevan vainajien päivän iltakirkossa oman sukumme, sukupolvensa viimeisenä jäsenenä 103 vuoden, 10 kuukauden ja 4 päivän ikäisenä kynttilän liekin valaisemaan muistoja elämäntyöstään sekä antamaan nuoremmille polville ajatuksen pohjaa olevaisuuden merkityksestä. Omaiseni ovat eläneet pitkän, vuosien ja työntäytteisten raskaidenkin aikojen läpi ja saaneet viimeisen siunaavan muistohetken kaikkien muiden samaan muistotilaisuuteen saatujen tietojen mukana. Kaikille heille sytytettiin kynttilä nimen lausumisen aikana ja kynttilät paloivat kauniisti ja loistavina.

Viimeinen kynttilä nimelistojen jo loputtua sytytettiin viime vuonna kaikille heille, jotka eivät ole halunneet antaa nimeänsä – tai heidän omaisensa tekivät sen päätöksen, ettei julkisuuteen tässä yhteydessä nimeä anneta tai, joista henkilöistä ei ole jotenkin muuten saatu tietoa. Tätä vastakkain asettelua minun on aikalaila vaikea ymmärtää. Miksi jonkun henkilön unohtaminen on vietävä niin pitkälle, ettei sitä voi ilmoittaa edes kiitollisessa ja sydämellisessä muistamisessa. Hautajaisethan ovat jo niin yksityisiä, ettei niistäkään anneta tietoja eikä sinne voi mennä osallistumaan ilman kutsua, jos nyt sattumalta saisi kuulla ennen hautausilmoitusta ”haudattu hiljaisuudessa”.

Omaiseni eivät toki halunneet saada ylenpalttista kiitosta ja kunniaa, mutta kyllä he elinaikanaan oman osallistumistaan arvostivat eivätkä hyväksyneet vähättelyä. Heidän hautajaistilaisuutensa ovat olleet avoimia kaikille osallistumiseen lehti-ilmoituksella kutsuttuna. Kaikista hautajaisista on jäänyt hyvät muistot, kun osallistujia oli ihan odottamattomista yhteyksistä. Arvostimme suuresti muistotilaisuudessa v. 2017 enoni **Pentin** esimiehen, juuri 100 vuotta täyttäneen **Olavin** läsnäoloa ja sisältörikasta muistopuhetta. Entiset Oulu Oy:n, Pentin osaston, työntekijät olivat mukana naisvoimin, 4 henkeä, he kaikki olivat aloittaneet Pentin opastuksella työuransa ja muistelivat hyvillä mielin, miten 60- ja 70-luvuilla hommat olivat hoituneet ja kehityksen myötä muuttuneet. Vielä oli muutama rintamuistoja kertova aseveli mukana – tässä vaiheessa tulikin hilpeät hautajaiset, kun kaikki Pentin veljet olivat mukana heidän sotamuistoissa ja veljien lapset osallistuivat niihin muistikuviin, jotka olivat heille tulleet tutuiksi. Me emme olisi millään voineet uskoa 95-vuotiaan enomme oman elämänsä aikaista saatoväkeä olevan muistotilaisuudessa näin monin henkilökohtaisin muistoin. - Kun sotamuistot kerrottiin 50-luvulta aina 70-luvulle, oli sisältö vakavaa ja kertojille

raskasta. Nyt muistelut olivat siltä puolen mitä hupaisaa ja muuten hauskaa oli rintamalinjojen keskellä tapahtunut. Kaikilla oli valoisat muistot ja toisten mahdolliselle ahdistukselle vapauttavaa sanottavaa. Kaikki vanhat tavat käytettiin tämän sukupolven elämisen perustana, niitä kunniotettiin ja opetettiin jälkikasvulle. Sillä perustalla olemme luovuttaneet taas yhden sukupolven lepoon. Nyt olemme me – minun sukupolveni se vanhin kerrostuma, joka arvioi miten menemme tästä eteenpäin.

Syksyyn mahtuvat kuitenkin myös iki-ihanat adventtikirkot, itsenäisyyspäivän aikoihin joulukonsertit, joita tänne Pohjan perille tulevat esittämään tunnetut solistit ja heidän orkesterinsa. Joulukonsertit niin tunnettujen artistien kuin kuorojen ja koululaisten ja musiikin opiskelijoiden järjestäminä, ovat syksyisen tunnelman luoja ja esiintymiset alkavat piakkoin talviaikaan siirryttyämme ja ajatukset lähtevät joulua ja kalenterivuoden loppumista kohti. Harvinaiseksi vierailuksi on tullut oululaisille Lapin sotilassoittokunnan – Rovaniemeltä – ja Oulun Sotaveteraanikuoron ”Muistojen Ilta” -konsertti. Veteraanikuorossa on vielä mukana yksi veteraani ja muut ovat kuoron kannatusjäseniä. Tämän syksyn konsertti oli mieleenpainuva ja esitettiin **Madetojan** konserttisalissa täydelle konserttisalille.

Kynttilät vievät muistamista vuosittain eteenpäin mutta niiden on tarkoitus sukuhaudoilla kuulua kaikille. Kynttilöitä ja enenevässä määrin lyhtyjä on totuttu varaamaan perinteiden mukaisesti pyhäinpäivälle, itsenäisyyspäivälle ja joulunpyhille. Hautausmaa on kaunis ja mieleenpainuva kokemus kaikkina näinä muistopäivinä kynttilävalaistuksineen. Sen tunnelman kokeminen pimeään hautausmaan käytävillä, joiden valaistus ei vedä vertoja satojen kynttilöiden valon kajastukseen lumesta, tervapatojen savun ja hajun leijaillessa sankarihautojen kunniavartion ympärillä ja levitessä sankarihautaukseen laidoille, samoin kuin kirkoissa laulettu ”Kauneimmat joululaulut” ovat perinne, josta ei hevoin luovuta.

*Kirjoittaja on
syntyperäinen oululainen.*

*Adventtina on lupa
pysähtyä odottamaan.*

*Aattoiltana kuusen luona
ajatuksissa kaikki rakkaat
yli kaikkien rajojen.*

MAIJA PAAVILAINEN: Tonttujoukko silloin varpahillaan. Joulukirja.
Kirjapaja, 2007

Nuorten esimerkki antaa toivoa

Alkoholin ja muiden päihteiden kuten tupakan ja nuuskan käyttöön ja saatavuuteen kohdistuvat rajoitukset herättävät ihmisissä voimakkaita tunteita sekä puolesta että vastaan. Kärjistyneessä keskustelussa usein unohtuu se, ettei kukaan aseta rajoituksia kiusaamistarkoituksessa. Taustalla on aina vakava huoli ihmisten terveydestä ja yhteiskunnan hyvinvoinnista. Välillä huolen esittää ystävä, välillä työnantaja ja lopulta huoli siirtyy lainsäätäjän arvioitavaksi.

Moni, jonka perheessä tai lähipiirissä on alkoholisti, on varmasti valmis hyvinkin tiukkoihin lainsäädäntötoimiin. Vastakkaisella kannalla saattaa olla maltillisesti alkoholia käyttävä viiniharrastelija, joka ei omassa elämässään kärsi alkoholin haittoista.

Monesti tuntuu siltä, että ihmiset ovat paljon valmiimpia hyväksymään rajoituksia silloin, kun kehoitus käytön vähentämiseen tai lopettamiseen tulee lainsäätäjän sijaan perheeltä tai vaikkapa työnantajalta. Lainsäätäjä määrää, mutta perheen ja työnantajan kanssa sovitaan. Lopputulos saattaa silti olla sama. Työnantajan tiukka päihdepolitiikka heijastuu myös kotona käytön vähentymisenä.

Olen ollut tyytyväinen siihen, että viime vuosina varsinkin nuorten alkoholin ja tupakan käyttö ovat kääntyneet laskuun. Nuorten humalajuominen on vähentynyt, täysin raittiiden osuus on merkittävästi kasvanut eikä tupakkaa enää polteta samalla tavalla kuin aiemmin. En osaa arvioida, mistä tämä nopeasti tapahtunut muutos nuorten käytöksessä johtuu. Ehkä paljon parjattu nuorisomme on sittenkin vanhem-

pia polvia viisaampi. Näin ainakin haluan itse ajatella.

Terveyden ja Hyvinvoinnin laitoksen mukaan nuoret kuitenkin pitävät päihteiden käytön riskejä pieninä, ja esimerkiksi nuuskan käyttö on lisääntynyt. Pidän molempia havaintoja valitettavana. Päihteiden kokeilua harkitsevan nuoren tulisi aina vähintäänkin ymmärtää päihteiden pitkäaikaisen käytön mahdolliset terveysseuraamukset. Nuuskan osalta katseeni kääntyy erityisesti urheiluseuroihin, kouluihin ja vanhempiin. Ryhtiliikkeelle olisi nyt kysyntää.

Historiasta tiedämme sen, ettei täyskielto toiminut alkoholin kohdalla. Tämä on hyvä aina pitää mielessä, kun pohdimme varsinkin alkoholin haittoja yhteiskunnallisella tasolla. Toinen hyvä ohjenuora on muistutus siitä, että muutos asenteissa vie aina oman aikansa. Pitkäjänteisyys on päihteiden vastaisen työn välttämätön edellytys.

Lainsäätäjän tai viranomaisten toimet eivät voi koskaan korvata kansalaisten arkipäijärkeä. Perhe ja lähipiiri toimivat suurimmalle osalle meistä kompassina sen suhteen, mikä on oikein ja mikä väärin ja missä menee kohtuuden raja.

Näillä sanoin toivotan kaikille lukijoille hyvää ja rauhallista joulun odotusta.

Kirjoittaja on eduskunnan varapuhemies.

Mieluisa harrastus löytyi Israelin matkoilla

Asser

Benjamin

Nuorempi tyttäreni tuli uskoon rippileirillä v. 1979. Opiskeltuaan Suomessa Wetterhoffin savikurssilla hän lähti vuoden 1986 helmikuussa Israeliin avustustyöhön Kiryat Anavimin kibbutzille, joka sijaitsee Jerusalemin liepeillä.

Hän tutustui kesällä tulevaan mieheensä, joka siihen aikaan oli joogi ja harrasti transsendenttista mietiskelyä. Heidät vihittiin Kyproksella keväällä 1987, sen jälkeen, kun olivat saaneet dokumentit Suomesta.

Kävin ensimmäisen kerran Israelissa syksyllä 1986. Vuonna 1988 keväällä isäni kuoli. He tulivat hautajaisiin ja viipyivät kuukauden ajan. Samana keväänä **Mahesh Chavda**, entinen joogiguru, piti tilaisuuden Hämeenlinnan kirkossa. Suostuttelujen jälkeen vävy meni esirukoiltavaksi ja sai Jumalan kosketuksen. Seuraavana syksynä Mahesh Chavda vieraili Jerusalemin Lehtimajajuhlilla ja siellä vävy meni messiaaniseksi ja alkoi heti katuevankelioimisen. 1990-luvulla hän oli opettajana Beit Ha Yeshua-kodissa (Pelastuksen Talo) opetuslapseuskursseilla. Niillä opetettiin Raamattua uskoon tulleille entisille narkomaaneille. Hän jatkaa edelleen opettamista siellä viikoittain. Hämeenlinnan Valkonauha ry. kannatti hänen työtään siellä useita vuosia.

Minä jatkoin Israelin matkoja vuoteen 2014 asti, yli 20 kertaa. Näillä matkoilla ostin **Marc Chagallin** kuvakudoksia, jotka ovat kopioita Jerusalemin Ein Keremissä sijaitse-

van Hadassah 'n sairaalan synagogan lasi-ikkunoista. Ne kuvaavat Israelin 12 sukukuntaa 1. Mooseksen kirja 49:1–28, Jaakobin siunaus, ja 5. Mooseksen kirja 33:6–26 mukaan. Sain myös vieraillla sairaalassa eräällä matkallani ja nähdä nämä lasi-ikkunat.

Käsityökaupasta löysin tarvikkeet ja useamman vuoden aikana valmistin yhteensä kuusi taulua. Kaksi niistä on lahjoitettu ystäville ja yksi (Leevin taulu) Beit Ha Yeshua-kotiin. En myöhemmin enää löytänyt tarvikkeita tehdäkseeni lisää tauluja tästä teemasta, mutta olen kyllä jatkanut kanavatöiden tekemistä muista aiheista.

Tämä oli minulle rakas harrastus, kun neula vielä pysyi hyppysissä. Matkanteon myös lopetti sairastuminen vuosia sitten. Tytär ja lapset vierailevat nyt minun luonani. Vävyäni on nykyään pastorina pienessä messiaanisessa seurakunnassa vuorotellen erään päihdetaustaisen Venäjän juutalaisen kanssa. He tekevät puhujamatkoja esim. Tsekkiin. Hän on ollut myös Belgiassa. Minulle avautui Israelin merkitys lukiessani uutena uskovana Vanhaa Testamenttia. Koen tärkeänä tehtävänä siunata Israelia ja rukoilla juutalaisten puolesta. Valkonauhatyöhön en enää pystykään. Muistan silti teitä kaikkia kiittollisena menneistä ajoista.

MATTI ALHONIEMI

Kirjoittaja on eläkkeellä oleva farmaseutti ja Hämeenlinnan Valkonauhan entinen rahastonhoitaja, sihteeri ja varapuheenjohtaja.

Kuvat: RAIMO LAINE

Isaskar

Sebulon

KUVA-ARVOITUS

Pastori **Maija Kuoppalan** 87-vuotiaalla äidillä on vanha valokuva. Kuva on otettu Turussa vuosien 1905–1917 välillä. Kuvassa on joukko valkonauhalaista. Eturivissä vas. 3. on (tumma tukka, jakaus keskellä, musta puku ja valkoinen ruusuke rinnassa) Maijan isoisoäiti **Hilda Josefina Vihantola** (os. **Lehtimäki**), siis Maija Kuoppalan isoisän äiti. Hilda Josefina asui Turussa, oli syntynyt 1875 Ahlaisissa ja muutti Lapualle vuonna 1917, jossa hän kuoli vuonna 1947.

Tunnistatko muita kuvassa olevia? Pyydämme lähettämään kuvaan liittyviä tietoja irja.eskelinen@suomenvalkonauhalitto.fi tai 09-1351 268.

SEMINAARI HELSINGISSÄ 18.1.2020 JA TURUSSA 1.2.2020

Vaikeudet voimavaraksi, Näkökulman vaihtamisen taito -seminaari

- **Helsingin Valkonauhassa**, Bulevardi 15 C 32,
lauantaina 18.1. kello 11.00–14.00.

Ilmoittautumiset Suomen Valkonauhaliittoon 09-1351 268.

- **Turun Valkonauhassa lauantaina 1.2.2020.**

Seminaareissa kouluttajina toimivat psykoterapeutit **Tuula Stenroth** ja **Sirkka-Liisa Kuitunen**.

Ruija Anna-Liisa Tuominen *26.2.1926 – 5.10.2019*

Pitkäaikainen jäsenemme Ruija Anna-Liisa Tuominen kuoli 5.10.2019. Ruija oli syntynyt 26.2.1926 ja oli Turun Valkonauhayhdistyksen uskollinen jäsen kymmeniä vuosia. Hän työskenteli koko työuransa ajan Turun Heidekenillä lastenhoitajana ja tapasi entisiä työkavereitaan vielä eläkkeellä ollessaankin. Turun Valkonauhayhdistyksen Kohtaamiskahvilatoimintaan Ruija osallistui säännöllisesti, tullen yleensä paikalle kävelen vielä 90 vuotta täytettyäänkin.

Ruija oli hyvä nypläämään ja piti nypläyskerhoa Turun Valkonauhayhdistyksen tiloissa, monet nypläyskerhon näyttelyt ilahduttivat taidolla tehtyjen töiden esittelyillä niin yhdistyksen jäseniä kuin muitakin.

Ruija asui äitinsä kanssa ja piti hänestä huolta äidin poismenoon asti, sen jälkeen hän asui samassa asunnossa, hissittömässä kerrostalossa elämänsä loppuun asti. Ruijalla ei ollut omaa perhettä, mutta hänellä oli läheiset välit sukulaisiinsa.

Me Ruijan tunteneet, muistamme hänet vaatimattomana ja hyvin myönteisenä henkilönä, joka hymyili paljon ja toi valoa ympäristöönsä.

Turun Valkonauha ry kunnioittaa Ruija Tuomisen valoisaa muistoa.

Tarja Ekholm, Leena Varjonen
ja Päivi Pennanen

Kuva **PIRKKO LARKELA**

Pirjo Kivelä-Ristevirta
3.1.1955–18.10.2019

*Jossakin kimaltaa lapsuuteni virta,
omenankukat varisevat nuoruutesi vuorilla
ja sinä lepäät, virran tytär, omenankukkien sisar,
maan nainen, äiti, ystävä, nyt niin hiljainen.*

*Miksi en koskaan sanonut sinua omenankukkien sisareksi
kun olit vielä tässä lähellä?*

Minä kai ujostelin.

*Ja nuo sanat tulevat vasta nyt, kun olet
meidän silmiemme edessä niin kaukana.*

(Lassi Nummi)

Valkonauhayhteisöämme kohtasi odottamaton suru kuultuamme pitkäaikaisen jäsenemme Pirjo Kivelä-Ristevirran menehtymisestä nopeasti edenneeseen, ankaraan sairauteen.

Pirjo syntyi Karkussa, josta muutti 18-vuotiaana Helsinkiin. Hänellä oli jo nuoresta alkaen vahvuutta kulkea omaa polkuaan. Pirjo valmistui Vallilan ammattikoulusta vuonna 1977 elektroniikkamekaniikoksi. Pirjon lisäksi vain yksi nainen oli valinnut linjan miesvaltaisella alalla. Pirjo avioitui 19-vuotiaana samalta seudulta kotoisin olevan nuoruudenrakkauten **Markku Ristevirran** kanssa ja kotipaikaksi jäi Helsinki. Perheeseen syntyi kuusi lasta, vanhin vuonna 1975 ja nuorin 1997. Pirjo opiskeli uuden ammatin ja valmistui 1983 röntgenhoitajaksi. Kun molemmilla vanhemmilla oli vuorotyö ja lapset pieniä, Pirjo päätti kuitenkin keskittyä kotiin ja jäi pois kodin ulkopuolisesta työelämästä. Hän toimi tautilla auttaen myös Markun perustamassa yrityksessä. Ykkössijalla olivat silti aina lapset ja perheen hyvinvointi.

Pirjo oli mukana Kannelmäen seurakunnan toiminnassa ja, suureksi onneksi ja lahjaksi Valkonauhalle, hän liittyi Helsingin Valkonauha-Vita Bandet i Helsingfors ry:n jäseneksi 1980-luvun puolivälissä. Saman tien hänet pyydettiin yhdistyksen hallitukseen ja sihteeriksi. Pirjo toimi yhdistyksessä paitsi sihteerinä, myös varapuheenjohtajana ja puheenjohtajana. Pirjo oli Suomen Valkonauhaliiton hallituksessa vuodesta 1988 alkaen 10 vuotta. Näi-

den rinnalla Pirjo hoiti Valkonauhasäätiön sihteerin tehtäviä yli 30 vuoden ajan ja toimi myös säätiön varapuheenjohtajana useita vuosia. Valkonauha sai paljon apua ja voimavaroja myös Markulta ja muiltakin perheenjäseniltä. Monet ovat ne Markun tarjoamat autokyydit, Pirjon tuomat maistuvat kahvileivät ja Pirjon lasten ohjelmalliset- ja asiantuntijataidot, jotka ovat olleet Valkonauhan tukena.

Suomen Valkonauhaliiton jäsenistölle Pirjo tuli tutuksi erityisesti vuosikokousten puheenjohtajana. Hänet kutsuttiin vuodesta toiseen kevät- ja syyskokouksissa johtamaan puhetta. Näissä tilaisuuksissa tuli meille kaikille tutuksi Pirjon jämäkkä, sopivalla tavalla huumorin välittämä järjestöosaaminen. Pirjon viimeiseksi valtakunnalliseksi kokoukseksi jäi syksyn 2018 syyskokous Järvenpäässä. Tämän vuoden syyskokoukseen hän ei ilmoittautunut, sillä kokouspäiväksi oli tulossa onnentäyteinen perhejuhla: kahdeksannen lapsenlapsen kastejuhla.

Liiton syyskokouksessa 20.10. pidimme muistohetken, jossa nousivat vahvasti esille kaipaus ja suru. Monet lausuvat Pirjoa muistaessaan sanat ilo ja huumori. Pirjo oli positiivinen, elämän iloa ympärilleen tuova persoona ja tärkeä henkilö järjestössämme. Valkonauhasisaret muistavat Pirjon perhettä suuressa surussa ja kaipauksessa ja toivovat lohdutusta ja voimia.

IRJA ESKELINEN
Kuva: **PIRJO SIPILÄ**

Perinteinen adventtikalenteri tuo joulun

Partiolaisten adventtikalenteri on ollut tärkeä osa suomalaisten joulun odotusta jo peräti 72 vuoden ajan! Partiotytöt toivat kalenteriperinteen vuonna 1947 Ruotsista.

Tunnetko adventtikalenterin, jonka luukuista tulevat juuri oikeat kuvat? Partiolaisten perinteisen kalenterin luukuista tulee aina itsenäisyyspäivänä Suomen lippu, Lucian päivänä valontuoja ja adventteina juuri oikea määrä kynttilöitä. Adventtikalenterin kuvittajat ovat olleet kautta aikojen oman aikansa tunnettuja kuvittajia, jotka ovat työstäneet kalenteria mitä mielikuvituksellisimmilla tavoilla. Kalenterin on aiempina vuosina kuvittanut muun muassa **Ulla von Wendt, Camilla Mickwitz, Virpi Pekkala** ja **Timo Kästämä**.

– Vuoden 2019 kalenteri on Finlandia Junior-palmitun **Christel Rönnsin** käsialaa ja kuva-aiheena on vauhdikas metsän joulu.

Rönnsin eläväinen kuvitustyyli on monille entuudestaan tuttu lastenkirjoista, kuten Risto Rappääjä- ja Kissa Killi -kirjoista, kertoo varainhankinnan koordinaattori **Simo Pynnönen** Suomen Partiolaisista.

Adventtikalenterilla kerätään varoja partiotoimintaan

Partiolaisille adventtikalenterimyynni on vuoden tärkein varainhankintakampanja. Adventtikalenterimyynnin tuotoilla partiolaiset hankkivat esimerkiksi retkei-

Partiolaisten adventtikalenteri painetaan Hämeenlinnassa ympäristöystävälliselle kartongille ja se on Avainlippu-tuote.

Vuoden 2019 kalenteri on Finlandia Junior-palkitun Christel Rönnsin käsialaa ja kuva-aiheena on vauhdikas metsän joul.

lytarvikkeita leireilleen ja vaelluksilleen, alentavat leirimaksuja tai kunnostavat kämppiä ja kokoontumispaikkoja. Tuotoista kolme neljäsosaa ohjataan lyhentämättömänä paikallisen ja alueellisen partio toiminnan tueksi.

Kampanjalla on myös kasvatuksellinen tarkoitus: kalenterimyynnin yhteydessä lapset ja nuoret oppivat uusien ihmisten ja yhteisen hyvän eteen toimimisesta sekä kaupankäynnistä ja taloudesta. Partiolaiset myyvät kalentereita lokakuun puolesta välistä joulukuun alkuun saakka kauppojen edustoilta, tapahtumissa sekä kiertämällä ovelta ovelle.

– Adventtikalenterin voi nykyisin tilata myös verkkokaupasta, jossa tuen voi osoittaa haluamalleen paikallislippukunnalle, Pynnönen valottaa.

– Kalentereita tilataan verkkokaupasta noin 30 maahan ympäri maailmaa. Adventtikalenteri tuo hyvän joulun toivutukset ja terveiset koto-Suomesta muualla asuville sukulaisille ja ystäville.

Partiolaisten adventtikalenteri painetaan Hämeenlinnassa ympäristöystävälliselle kartongille ja se on Avainlippu-tuote.

*Lisätietoa: adventtikalenteri.fi
#adventtikalenteri #partioscout*

*Kirjoittaja on
viestintäkoordinaattori
Suomen Partiolaiset
– Finlands Scouter ry:ssä*

**Valokuva: SUSANNA MIKANDER
Kuvitukset: CHRISTEL RÖNNS**

Yhteisvastuukerääjän mietteitä

Vapaaehtoistyöstä puhutaan nykyään paljon, koska julkishallinnolliset resurssit ovat monin paikoin niukentuneet. Vapaaehtoistyön tekijöitä siis tarvitaan lisääntyvässä määrin. Tämä koskee myös luterilaisia seurakuntia, joissa jäsenmäärä on lähes kaikkialla Suomessa vähenemässä, ja verotulot eivät enää riitä kaikkeen, mitä haluttaisiin tehdä seurakunnan tavoitteiden saavuttamiseksi.

Mutta rajattomasti vapaaehtoistyötä tarvitaan globaalisti: vaikka äärimmäinen köyhyys on viime vuosikymmenien aikana maailmassa vähentynyt, lasketaan ihmisarvoa mitätöivissä oloissa elävien lähimmäistemme määrän olevan Maailmanpankin mukaan vielä pitkälti yli 700 miljoonaa. Rajana pidetään tällöin 1,90 US dollarin käytettävissä olevaa rahamäärää/päivä. Hyvin aiheellisesti on keskustelunalaista, pitäisikö em. rajaa korottaa.

Kun itse olin tiedostanut nämä tosiasiat, päätin ryhtyä yhteisvastuukerääjäksi. Päätöksentekoa auttoi suuresti myös se, että kotiseurakunnassamme oli pyrkimyksenä lisätä kerääjien

määrää. Koska ”kaksin on aina hauskeempaa”, aloitimme keräämisen vaimoni **Marjan** kanssa työparina. Tällä tavalla kerääminen on myös käytännöllisempää, kun keräystilanteessa toisella on keräyslista ja toinen ottaa rahat. Näin olemme toimineet joka vuosi.

Yhteisvastuukerääjänä toimimista helpottaa se, että ensi vuonna keräys toteutetaan jo 70:n kerran, ja käytännössä kaikki tietävät siitä. Kirkon Ulkomaanapu koetaan havaintojeni mukaan myös hyvin luotettavaksi avun perille viejäksi. Tämä on tärkeää, kun kaikkien järjestöjen toiminta ei välttämättä ole täysin päivänvalon kestävää esimerkiksi siinä, että varoja voi korruptoituneissa maissa joutua vääriin käsiin. Kirkon Ulkomaanavulla on kaikissa kohteissa omia henkilöitä valvomassa, että apu menee todella perille, ja koko prosessia tarkkaillaan aktiivisella tarkastustoiminnalla.

Henkilökohtaisesti en ole kokenut ovelta ovelle-listakeräystä kovin helpoksi, ja aina täytyy muistuttaa itselle, että en kerää rahoja omaan käyttööni. Omalla keräysalueellamme

”haasteellisuutta” lisää se, että kyseessä on omakoti- ja rivitaloalue, joissa erityisesti yksityiselle piha-alueelle meneminen ei aina tunnu helpolta. Yleensä vastaanotto ei kuitenkaan ole ollut ynseä, vaikka rahaa ei olisi annettukaan. Ja kokonaisuutena yhteisvastuukeräyksessä on listakeräys tuottanut parhaan tuloksen, vaikka eri puolilla maatamme paljon järjestetään erilaisia yhteisvastuutilaisuuksia ja lipaskeräystä.

Suomessa on käteisen rahan käyttö viime aikoina vähentynyt lähes marginaaliseksi, ja tämä heikentää keräyksen tuoksellisuutta. Yleisin kieltäytymisen peruste on ollut: ”minulla ei ole yhtään käteistä rahaa”. Usein tämä varmasti on tottakin, mutta se on tietysti myös helppo tapa sanoa kerääjälle ei. Tällöin tietenkin annetaan pankkisiirtolomake, jonka monet ainakin lupaavat maksaa. Valitettavasti esiintyy myös sellaista asennetta, ettei suomalaisten tarvitse avustaa kehitysmaita. Suomihan ei esimerkiksi koskaan ole ollut siirtomaavalta. Kristillisen lähimmäisenrakkauden lisäksi vastargumenttina tälle näkemykselle voidaan esittää mm. se,

että 40 % keräystuloksesta jää Suomeen.

Vaikka haasteitakin keräämisessä on, henkilökohtainen kokemukseni keräämisestä on vahvasti myönteinen: todella merkityksellinen vapaaehtoisuustyö tuo hyvän mielen. Ja kaikesta huolimatta hyvin monet antavat luotettavaan keräykseen iloisesti, ja jos käyttää kohtalaisenkin määrän iltoja keräämiseen, saa ainakin pientaloalu-

eilla bonuksena runsaasti raitista ilmaa. Vasta viime vuosina olemme ottaneet käyttöön yhteisvastuuliivit, jotka erottavat kerääjät muista rahankerääjistä ja kaupustelijoista. Liivien vaikutuksen olen havainnut olevan erittäin myönteinen.

Yhteenvetona voin suositella yhteisvastuukerääjäksi ryhtymistä kaikille, joilla ei ole liikaa liikkumisrajoitteita ja jotka haluavat auttaa lähimmäisiään kaukana ja lähellä, kaiken kaikkiaan varsin helpolla tavalla.

Kirjoittaja on yhteisvastuukerääjä Ruskon seurakunnasta

*Jouluilo syntyy
toiselle valmistetusta
ilosta.*

*Joululahja on
pakettiin piilotettua
sydämen lämpöä.*

*Jouluna kukaan ei ole
liian vanha leikkimään.*

*Adventti on avautumista
vastaanottamiseen.*

*On aika kiittää
arjessa kohtaamistani
enkeleistä.*

*Antamisessa on aina
hyvä mieli mukana.*

MAIJA PAAVILAINEN

Tonttunjoukko silloin varpahillaan. Joulukirja.
Kirjapaja, 2007

Posti Green

Eläviä sanoja

*Jumala ei sanonut:
Tehkää täydellinen joulu.*

*Hän sanoi:
Teille on syntynyt Vapahtaja.*

*Joulu on mahdollisuus
kertoa tai kuulla viesti.*

*Kaiken keskellä
tulla hyvän yllättämäksi.*

*Anna vuosi suotuisa
asioiden kulku joutuisa.*

*Raivaa esteet ilolta
vapauta pelolta.*

*Turvallisuutta tänne tuo,
toisimme meidän luottaa suo.*

*Sinä meidät yllätät,
uusiin ajatuksiin houkutat.*

*Uuden vuoden alkaessa,
siunauksen suojelussa.*

Joulurunoja kirjasta
IRJA ASKOLA: Pöytä katettu kaikille, Kirjapaja 2016

Valkonauha Suomessa: vastuuta sinusta ja minusta vuodesta 1896